Position paper VleesNL Rondetafelgesprek AMvB Dierwaardige Veehouderij

Introductie

VleesNL is één van markt- en ketenpartijen binnen het Convenant Dierwaardige Veehouderij en deelt de ambitie van een dierwaardige veehouderij. Deze ambitie is ook zeer uitdagend en alleen realistisch haalbaar als:

- markt- en ketenpartijen, dierenorganisaties en overheid hun schouders eronder zetten en constructief samenwerken;
- dierwaardige productie en consumptie in evenwicht zijn;
- alle schakels in de keten voldoende verdienvermogen behouden, en
- dierlijke producten voor alle consumenten betaalbaar blijven.

Rol marktpartijen

VleesNL neemt als een van de markt- en ketenpartijen verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het Convenant. Dat betekent dat wij ons inzetten voor het vergroten van de vraag naar dierwaardig geproduceerde producten (in Nederland en Europa), het bevorderen van langjarige en bindende ketenafspraken en het creëren van mogelijkheden voor primaire producenten om de meerkosten van dierwaardigheid terug te verdienen. Daarbij werken we samen aan transparantie over herkomst, productiewijze en kosten, aan betrouwbare borging en aan het vergroten van de afzet in Nederland en kansrijke Europese markten.
Deze verantwoordelijkheid kan alleen worden waargemaakt als ook de afgesproken randvoorwaarden worden gerealiseerd: investeringen in de keten moeten financierbaar zijn, vergunningen moeten worden afgegeven en er moet een markt zijn met een positieve businesscase die opschaling mogelijk maakt.

Markt is leidend

Voor dit laatste staan o.a. wij aan de lat. Een maatschappelijke wens voor betere productieomstandigheden voor dieren leidt immers niet automatisch tot voldoende marktvraag naar producten van die dieren of tot de bereidheid en mogelijkheid van consumenten om daar een hogere prijs voor te betalen. Consumenten maken voortdurend een afweging tussen prijs, gemak en kwaliteit. Betaalbaarheid blijft daarbij een belangrijke factor. Om de ambitie te realiseren hebben we marktvoorwaarden expliciet onderdeel van de uitvoering gemaakt. Sterker nog, in onze visie is de markt hierin leidend en onze markt is niet alleen Nederland.

Niet alle producten van een dier worden namelijk op de Nederlandse markt verkocht. Een belangrijk deel wordt geëxporteerd. Voor een rendabele keten telt daarom de opbrengst van het hele dier en niet alleen die van de producten die de Nederlandse consument koopt. We moeten dus zorgen dat ook buitenlandse afnemers in kansrijke Europese afzetmarkten de extra welzijnseisen erkennen en daar een meerprijs voor willen betalen.
Alleen zo kunnen we voorkomen dat een onevenredig deel van de meerkosten moet worden terugverdiend op de Nederlandse markt. Dat zal de consumentenprijs

verhogen en de concurrentie met geïmporteerde producten die niet aan deze eisen voldoen verhevigen. Dierwaardigheid mag niet eindigen bij de Nederlandse grens. Dat ondermijnt zowel het verdienvermogen van de gehele keten, als het draagvlak voor verdere verduurzaming. Nationale ambities vragen daarom om passende Europese marktvoorwaarden en een gelijk speelveld.

Onze aanpak is erop gericht om de extra stappen uit de onderliggende sectorprogramma's via bestaande of nieuwe bovenwettelijke marktconcepten te verbinden aan een herkenbaar product, een keurmerk en afspraken over afzet en vergoeding. Zo kan toegevoegde waarde zichtbaar worden gemaakt en worden meerkosten structureel vanuit de markt vergoed. Die mogelijkheden zijn overigens niet onbeperkt. Ook een onderscheidend marktconcept vraagt om voldoende volume, betrouwbare ketenafspraken en een prijs die consumenten willen en kunnen betalen.

Terughoudendheid is dus geboden in het (te snel) vertalen van deze eisen naar wettelijke normen, waaronder eisen via de AMvB. Een wettelijke norm creëert op zichzelf geen onderscheidende marktpositie en biedt zeker geen garantie voor vergoeding voor de geïnvesteerde kosten.

Randvoorwaarden en dilemma's

VleesNL is gemotiveerd om zich samen met de andere marktpartijen in te spannen de structurele meerkosten van een dierwaardige veehouderij uit de markt te vergoeden. Daarvoor is het noodzakelijk dat niet alleen de retail, maar ook andere afzetkanalen zoals horeca, foodservice, detailhandel en online aansluiten. Ook willen we het volume vergroten door het aanbod van dierwaardige producten in samengestelde producten uit te breiden.
Voor de internationale afzet moet tegelijkertijd een vraag worden ontwikkeld bij afnemers in kansrijke Europese markten. Dat vraagt inspanningen van de marktpartijen, maar ook van de Nederlandse overheid, die zich daarvoor o.a. in Brussel hard moet maken. Alleen wanneer de structurele meerkosten in de keten uit de markt kunnen worden terugverdiend, kunnen verbeteringen in dierenwelzijn duurzaam worden gerealiseerd.

Wat vragen we van de Tweede Kamer

VleesNL vraagt de Tweede Kamer daarom vertrouwen te geven aan de Nederlandse dierlijke keten en ruimte, tijd en zekerheid te bieden om de afgesproken verbinding tussen dierenwelzijn, markt en verdienvermogen vorm te geven. De Ombudsman heeft vandaag nog gewezen op het belang van duidelijkheid en zekerheid voor boeren. Houd de focus op het gezamenlijke doel: aantoonbare verbetering van dierenwelzijn voor zoveel mogelijk productiedieren, gedragen door een economisch gezonde keten binnen een gelijk Europees speelveld.